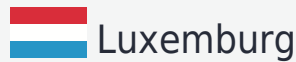

Főoldal > ... > Pénzügyek/Pénzbeli Követelések > Fizetéseképtelenség/csőd > Luxembourg

Fizetéseképtelenség/csőd

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?

A Luxemburgi Nagyhercegségben többféle fizetéseképtelenségi eljárás létezik.

Ezek közül kettő a (természetes és jogi személy) kereskedőkre vonatkozik.

1. A kereskedelmi törvénykönyvben (*Code de Commerce*) szabályozott csődeljárásokat olyan kereskedő vagyonának felszámolására alkalmazzák, aki fizetéseképtelenné vált és elvesztette hitelképességét.
2. A bírósági reorganizációs eljárás olyan mechanizmus, amely a csőd elkerülése érdekében lehetővé teszi a pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalatok számára az átszervezést. Célja, hogy bírósági felügyelet mellett biztosítsa a társaság eszközei vagy tevékenységei egészének vagy egy részének folytonosságát.

A bírósági reorganizációs eljárás az alábbi célokból kezdeményezhető:

- türelmi idő biztosítása a fizetéseképtelenség egyezség útján történő rendezésére,
- a hitelezők reorganizációs tervre vonatkozó hozzájárulásának a beszerzése,
- az eszközök vagy a tevékenységek egészének vagy egy részének bírósági végzés útján történő átruházása egy vagy több harmadik személyre.

A bírósági reorganizációs eljárás a következők számára érhető el:

- kereskedelmi jogi személyek,
- nem kereskedelmi társaságok,
- kereskedelmi tevékenységet folytató természetes személyek, és
- kézművesek.

Végezetül léteznek kifejezetten a közjegyzőkre, a hitelintézetekre, a biztosítótársaságokra és a kollektív befektetési társaságokra vonatkozó fizetéseképtelenségi eljárások is (mivel ezek az eljárások egy adott szakmához vagy üzleti ágazathoz kapcsolódnak, ez a tájékoztató nem ismerteti őket).

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárás az adós kérelmére, illetve egy vagy több hitelező kérelmére indul, illetve azt a bíróság indítja el.

A kereskedő a csődeljárást a lakóhelye vagy a székhelye szerinti, kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság (*tribunal d'arrondissement*) hivatalánál benyújtott kérelemmel kezdeményezheti. A kérelmet a csődeljárás feltételeinek teljesülésétől számított egy hónapon belül kell előterjeszteni.

Ha az adós egy vagy több hitelezője úgy dönt, hogy kezdeményezi az adós csődjének megállapítását, bírósági végrehajtóhoz (*huissier de justice*) kell fordulniuk, aki a csődeljárás megindítása iránti kérelem érdemi elbírálása céljából a kereskedőt idézés útján a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság előtt 8 napon belül történő

megjelenésre kötelezi (meghatározott időpontra szóló idézés).

A csődeljárást a rendelkezésére álló adatok alapján a bíróság is megindíthatja. Ebben az esetben a bíróságnak a csődbe ment adóst a bíróság hivatalán keresztül be kell idéznie, hogy a tanácsban eljáró bíróság előtt ismertesse saját helyzetét.

A kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság az adós csődjének megállapítása előtt ellenőrzi, hogy a szóban forgó személy vagy társaság megfelel-e az alábbi három feltételnek:

- a kereskedő jogállása: olyan természetes személy, aki szokásos (főállású vagy kiegészítő jellegű) tevékenysége körében a jogszabályok által kereskedelminek minősített cselekményeket (például a kereskedelmi törvénykönyv 2. cikkében felsorolt cselekményeket) végez, vagy olyan jogi személy, amelyet a kereskedelmi társaságokról szóló 1915. augusztus 10-i módosított törvényben (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) meghatározott valamely formában hoztak létre (például részvénytársaság (*société anonyme*), korlátolt felelősségű társaság (*société à responsabilité limitée*), szövetkezet (*société coopérative*) stb.);
- a kifizetések beszüntetése: ez azt jelenti, hogy a nem vitatott és esedékes tartozásokat (például béreket, társadalombiztosítási járulékokat stb.) nem fizeti meg, tehát a fix lejáratú vagy függő tartozások, illetve természetbeni kötelezettségek nem teljesítése nem elengedő; és
- a hitelképesség elvesztése: a kereskedő a bankoktól, beszállítóktól vagy a hitelezőktől többé nem kap hitelt.

Habár főszabály szerint (összegtől függetlenül) egyetlen nem vitatott és esedékessé vált tartozás kiegyenlítésének megtagadása vagy e tartozás kiegyenlítésére való képtelenség is elegendő a kifizetések beszüntetésének megállapításához, egy egyszerű pénzforgalmi probléma nem jelent csődöt, feltéve, hogy a gazdasági szereplő a kereskedelmi tevékenysége folytatásához és a kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez szükséges hitelt képes megszerezni.

2. Bírósági reorganizáció

A bírósági reorganizációs eljárás az adós által a kereskedelmi kerületi bírósághoz benyújtott kérelem alapján indul. Ezek az eljárások tehát önkéntesek. A bíróság által elrendelt, átruházás útján történő bírósági reorganizáció azonban az ügyész (*procureur de l'État*), a hitelező vagy a társaság egészének vagy egy részének a megszerzésében érdekelt más személy kérelme alapján is megindítható az adóssal szemben.

A bírósági reorganizációs eljárás megindításának a következők a feltételei:

- Kereskedői vagy kézművesi minőség: a bírósági reorganizációs eljárás a kereskedők, a kézművesek és a kereskedelmi vállalatok számára érhető el.
- A társaságnak a folyamatos működésre vonatkozó képességét fenyegető veszély vagy pénzügyi nehézség: a társaságnak olyan pénzügyi nehézséggel kell küzdenie, amely a kifizetések beszüntetéséhez vezethet. A pénzügyi nehézségnek kellően súlyosnak kell lennie ahhoz, hogy a bírósági beavatkozás indokolt legyen, de fenn kell állnia a lehetőségnek a társaság helyreállítására.
- Csőd: a csőd nem képezi akadályát a bírósági reorganizáció megindításának vagy folytatásának. A csődeljárás alatt álló társaság fontolóra veheti a szerkezetátalakítást, melynek révén elkerülheti a teljes körű felszámolást.
- Korábbi reorganizációs eljárás: ha az adós a megelőző három évben már részt vett bírósági reorganizációban, új eljárásra csak akkor van lehetőség, ha annak célja a társaság eszközeinek vagy tevékenységeinek bírósági végzés útján történő teljes vagy részleges átruházása.

3. Túlzott eladósodottság

A természetes személyek eladósodottsága olyan helyzetként írható le, amelyben a Luxemburgi Nagyhercegség területén lakóhellyel rendelkező adós egyértelműen nem képes kiegyenlíteni a nem szakmai tevékenységéből eredő lejárt vagy esedékessé váló tartozásait, és nem képes teljesíteni azokat a kötelezettségvállalásokat, amelyeket valamely egyéni vállalkozó vagy társaság tartozásának biztosítása vagy kifizetése céljából egyetemlegesen vállalt, feltéve, hogy e társaság sem ténylegesen, sem jogi szempontból nem áll az irányítása alatt.

A kollektív adósságrendezési eljárás három szakaszból áll:

- egyezségkötés, amely az adósságrendezési ügyekben eljáró mediációs bizottság (*Commission de médiation en matière de surendettement*) előtt zajlik,
- a bíróság által felügyelt reorganizáció, amely a túlzottan eladósodott adós lakóhelye szerinti békebíróóság (*juge de paix*) előtt zajlik,
- az egyéni fizetőképesség helyreállítása, amely „magáncsődként” (*faillite civile*) is ismert, és amely a túlzottan eladósodott adós lakóhelye szerinti békebíróóság előtt zajlik.

Megjegyzendő, hogy az egyén fizetőképességének helyreállítására irányuló szakasz, amely a kollektív adósságrendezési eljárásban a másik két szakaszhoz képest másodlagos, kizárólag akkor indítható meg, ha a túlzottan eladósodott adós helyzete helyrehozhatatlanul megromlott, vagyis olyan, hogy az adós nem képes végrehajtani:

- az elfogadott adósságrendezési tervben foglalt intézkedéseket; vagy
- a mediációs bizottság által az egyezségkötés keretében javasolt intézkedéseket; és
- a bíróság által felügyelt reorganizációs eljárás keretében meghatározott intézkedéseket.

Meg kell említeni továbbá, hogy az adósságrendezési eljárás megindítása iránti kérelmet a mediációs bizottság elnökéhez kell benyújtani.

Az adósságrendezési eljárás megindítása iránti [kérelem formanyomtatványa](http://www.justice.public.lu/fr/index.html) a <http://www.justice.public.lu/fr/index.html> weboldalon tölthető le, az alábbi linken:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

Ezenkívül a túlzottan eladósodott adós hitelezői kötelesek benyújtani a követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálathoz (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). A követelések benyújtására szolgáló [formanyomtatvány](http://www.justice.public.lu) a www.justice.public.lu weboldalon tölthető le, az alábbi linken:

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háruló vagyontárgyakat?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment adós automatikusan elveszti a vagyontárgyainak – ezen belül a csődeljárás elrendelését követően esetlegesen megszerzett vagyontárgyak – kezeléséhez való jogát.

Ez a csődbe ment adós valamennyi ingó és ingatlan vagyontárgyára vonatkozik. E mechanizmus célja a hitelezők érdekeinek védelme.

Általánosan megfogalmazva, a vagyonkezelő megjelenik a csődbe ment adós lakóhelyén vagy székhelyén, hogy az ott található vagyontárgyakról leltárt készítsen. E tekintetben a vagyonkezelőnek különbséget kell tennie a csődbe ment adós kizárólagos tulajdonában álló vagyontárgyak és az olyan vagyontárgyak között, amelyek tekintetében harmadik személyek tulajdonjogi igényt támaszthatnak.

A vagyonkezelő az ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítése során biztosítja, hogy a csődbe ment adós vagyontárgyainak értékesítése a hitelezők érdekét a lehető legjobban szolgálja. E vagyontárgyak értékesítése céljából a vagyonkezelőnek engedélyt kell szereznie a bíróságtól. Az ingó és ingatlan vagyontárgyakat a kereskedelmi törvénykönyvben foglaltaknak megfelelően kell értékesíteni. Az értékesítésből származó bevételt a fizetéseképtelenségi eljárásra hivatkozással megnyitott bankszámlán kell elhelyezni.

2. Túlzott eladósodottság

A bíróság a követelések ellenőrzése, valamint az eszközök és a kötelezettségek értékelése céljából gondoskodik az adós pénzügyi és szociális helyzetének felméréséről.

A bíróság az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás megindításának elhatározását és az értékesíthető vagyontárgyak jelenlétének megállapítását követően értékesíti az adós vagyontárgyait.

A békebíróság a vitatott követelésekről határozatot hoz, és elrendeli az adós személyes vagyontárgyainak az értékesítését. Kizárólag a mindennapi élethez szükséges lakberendezési tárgyak és a szakmai tevékenység végzéséhez nélkülözhetetlen, nem szakmai vagyontárgyak mentesülnek az értékesítés alól. A túlzottan eladósodott adós vagyontárgyait az egyéni fizetőképesség helyreállítására szolgáló eljárás keretében a törvény céljával összhangban, vagyis az adós pénzügyi helyzetének javítása érdekében értékesítik, hogy ennek eredményeként az adós és a vele egy háztartásban élők az emberi méltóságnak megfelelő színvonalon élhessenek.

Az adósnak a vagyonához fűződő jogait a felszámolás során a bíróság által kijelölt felszámoló gyakorolja, és a felszámoló hozza meg az adós vagyonával kapcsolatos intézkedéseket.

A felszámolónak hat hónap áll a rendelkezésére, hogy megállapodás alapján vagy kényszerértékesítés keretében értékesítse az adós eszközeit.

Az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás joghatásai:

- Ha az eszközök értékesítéséből befolyó bevétel elegendő a hitelezők követeléseinek a kielégítéséhez, a bíróság megszünteti az eljárást.
- Ha az eszközök értékesítéséből befolyó bevétel nem elegendő a hitelezők követeléseinek a kielégítéséhez, a bíróság erre hivatkozva megszünteti az eljárást.
- Ha az adós kizárólag a mindennapi élethez szükséges berendezési tárgyakkal és a szakmai tevékenysége gyakorlásához nélkülözhetetlen, nem szakmai vagyonnal rendelkezik, a bíróság a nem elegendő vagyonra hivatkozva megszünteti az eljárást.
- Ha az eszközök nem rendelkeznek piaci értékkel, vagy ha az értékesítésükkel járó költségek aránytalan mértékben meghaladják a piaci értéküket, a bíróság a nem elegendő vagyonra hivatkozva megszünteti az eljárást.

Az eljárásnak a vagyon elégtelensége miatt történő megszüntetése az adós valamennyi, nem a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó tartozásának megszűnését eredményezi.

Az adós nem a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó tartozásainak megszűnése azonban nem terjed ki az alábbi tartozásokra:

- az adós helyett a kezes vagy adóstárs által megfizetett tartozások;
- a törvény 46. cikkében említett tartozások, vagyis az esedékes tartásdíjak megfizetése és a szándékos erőszakos cselekmények áldozatainak az őket ért testi sérülés miatt járó pénzüsszegek.

A törvény 46. cikkében hivatkozott tartozások azonban megszüntethetők, ha az érintett hitelező a szóban forgó tartozások elengedését, átütemezését vagy törlését elfogadta.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment adós automatikusan elveszti a vagyontárgyainak – ezen belül az esetlegesen később megszerzett vagyontárgyak – kezeléséhez való jogát.

Ezt követően az adós vagyontárgyainak kezelésére vagyongazdálkodó kap megbízást.

Amennyiben a csődbe ment adós jogi személy, a fizetéseképtelenségi vagyon a társaság valamennyi eszközét és kötelezettségét magában foglalja, kivéve a tagokat e minőségükben megillető jogokat.

A vagyongazdálkodót a hozzáértő és pontos vagyongazdálkodást a lehető legjobban biztosító személyek köréből választják ki.

A gyakorlatban a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság bírái az ügyvédi névjegyzékből választják ki a vagyongazdálkodókat. A bíróság azonban közjegyzőt vagy könyvelőt/könyvvizsgálót is kijelölhet vagyongazdálkodónak, ha

ezt a csődbe ment adós érdeke megkívánja.

A kereskedőket érintő összes eljárás, így a csődeljárás is a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság hatáskörébe tartozik.

Tehát a kereskedelmi ügyekben illetékes kerületi bíróság rendeli el a csődeljárást, határozza meg a kifizetések beszüntetésének napját, jelöli ki az eljárás különböző résztvevőit (csődgondnokot, vagyongazdát), határozza meg a követelések bejelentésének és a követelések ellenőrzéséről szóló jelentés elkészítésének a határnapját, valamint ez a bíróság szünteti meg a csődeljárást.

A vagyontárgyak kezelését a bíróság által kijelölt vagyongazdát végzi, aki értékesíti az adós vagyontárgyait és az elsőbbségi követelésekre és a tulajdoni terhekre vonatkozó szabályokkal összhangban az értékesítésből származó bevételt felosztja a különböző hitelezők között.

A csődgondnok felügyeli a csődeljárás keretében végzett műveleteket, a vagyontárgyak kezelését és az értékesítést. A csődgondnok a tárgyalás során beszámol a felmerülő vitákról, és megteszi a csődvagyongbiztosításához és megőrzéséhez szükséges sürgős intézkedéseket. Ezenkívül vezeti a csődbe ment adós hitelezőinek a gyűléseit is.

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment kereskedők elvesztik a vagyontárgyaik kezeléséhez való jogukat és nem teljesíthetnek többé kifizetéseket, illetve az érintett vagyontárgyakkal kapcsolatban ügyleteket és más cselekményeket sem végezhetnek.

2. Bírósági reorganizáció

A bírósági reorganizáció keretében az adós kérelmére bírósági képviselőt (*mandataire de justice*) neveznek ki, ha az szükséges a reorganizáció céljainak az eléréséhez. Az így kinevezett képviselők feladatai az érintett adós sajátos igényeitől és a bíróság határozatától függően eltérőek lehetnek. Szerepük korlátozódhat pusztán igazgatási segítségnyújtásra, de kiterjedhet a megállapodás előkészítésére és elősegítésére is. A bírósági határozattal történő átruházás formájában megvalósuló bírósági reorganizáció során a bírósági képviselő felel az átruházásnak az adós nevében és megbízásából történő megszervezéséért és végrehajtásáért. Mivel minden helyzet egyedi, a bírósági képviselő feladatait az adós körülményeihez és igényeihez kell igazítani.

Bármely érdekelt harmadik fél vagy az ügyész kérelmére ideiglenes vagyongazdát jelölhető ki, ha megállapítást nyer, hogy az adós vagy annak valamely szerve súlyos kötelességszegést követett el. Az ideiglenes vagyongazdát ilyen esetben a társaság vezetésének a helyébe lép, és a teljes türelmi idő alatt ellátja a társaság irányításának feladatát.

Az adós proaktívan részt vesz az eljárás megindításában, valamint a reorganizációs terv kidolgozásában és végrehajtásában, továbbá együttműködik a hitelezőkkel és az igazságügyi hatóságokkal a társaság pénzügyi helyzetének a helyreállítása érdekében.

3. Túlzott eladósodottság

Az adós kötelezettségeit és a kollektív adósságrendezési eljárás megindításának az adós vagyontárgyait érintő joghatásait illetően megjegyzendő, hogy az adós köteles „helyes magatartást” tanúsítani.

A „helyes magatartás” időszaka alatt az adós:

- együttműködik az eljárásban részt vevő hatóságokkal és szervekkel oly módon, hogy vállalja, hogy önként bejelenti a vagyonára, a bevételeire és a tartozásaira vonatkozó információkat, valamint a helyzetében bekövetkező változásokat;
- képességeinek megfelelően és a lehetőségekhez mérten keresőtevékenységet folytat;
- nem súlyosbítja a fizetésektelen helyzetét, és tartozásainak mérséklése céljából kötelességtudóan jár el;
- nem részesít előnyben egy adott hitelezőt, kivéve a tartásdíjra jogosult hitelezőket az esedékes tartásdíj tekintetében, a bérbeadókat az adós alapvető szükségleteinek megfelelő lakás esedékes bérleti díja tekintetében, a méltóságteljes életvitelhez nélkülözhetetlen áruk beszállítóit és szolgáltatások nyújtóit, valamint a szándékos erőszakos cselekmények áldozatainak az őket ért testi sérülés miatt járó kártérítés adóssal szembeni behajtásával kapcsolatban az esedékes kifizetések tekintetében;
- teljesíti az eljárás keretében tett kötelezettségvállalásait.

Az eljárásban kétféle szerv vesz részt attól függően, hogy az eljárás az egyezségkötési vagy a bírósági szakaszban tart-e.

Az egyezségkötés szakasza a mediációs bizottság előtt zajlik. A mediációs bizottság tagjait a miniszter nevezi ki. A mediációs bizottságnak elnöke és titkára van, és legalább negyedévente egyszer ülésezik. A mediációs bizottságban történő részvételhez a jelentkezőknek többek között erkölcsi bizonyítványt kell benyújtaniuk. A bizottság tagjai a kinevezésüket követően jogszabály alapján kötelesek tájékoztatni a minisztert arról, ha velük szemben büntetőeljárás indul vagy elítélik őket, hogy a helyettesítésükről gondoskodni lehessen. A mediációs bizottság tagjai ülésenként 10 eurós költségtérítést, míg annak elnöke üléseként 20 eurós költségtérítést kap.

A mediációs bizottság különösen arról határoz, hogy elfogadja-e az eljárás megindítása iránti kérelmeket, és hogy a bejelentett követelések elfogadhatók-e. Ezenfelül a mediációs bizottság az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálat (a továbbiakban: szolgálat) által végzett vizsgálatot követően elé terjesztett egyezségi megállapodás tervezetét jóváhagyja vagy módosítja.

Amennyiben az eljárás megindításának a bizottság általi elfogadását követő hat hónapon belül a javasolt tervet az érdekelt felek nem fogadják el, a bizottság az egyezségkötésre irányuló eljárás sikertelenségét jelentésben rögzíti. Az adós a jelentésnek a nyilvántartásban történő közzétételétől számított két hónapon belül a lakóhelye szerinti békebírósnál a bíróság által felügyelt átszervezési eljárást kezdeményezhet. Ha az adós a megjelölt határidőn belül nem terjeszt elő ilyen kérelmet, új kollektív adósságrendezési eljárást csak a jelentés nyilvántartásban történő közzétételét követő két év elteltével indíthat.

Ha kérelmet nyújtottak be a bíróság által felügyelt átszervezési szakasz megindítása iránt, a feleket a békebírósnál elé idézik, amely felhívhatja a feleket arra, hogy nyújtsanak be minden olyan dokumentumot és információt, amely lehetővé teszi az adós eszközeinek és/vagy kötelezettségeinek a megállapítását.

A bíróság a benyújtott információk alapján átszervezési tervet készít, amely az adós kötelezettségvállalásainak teljesítését lehetővé tevő intézkedéseket tartalmaz.

A bíróság által elkészített átszervezési terv legfeljebb hét évig érvényes, és néhány esetben érvényét veszítheti (különösen akkor, ha az adós nem teljesíti az átszervezési tervben rögzített kötelezettségeit).

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

1. Bírósági reorganizáció

A reorganizáció keretében elő lehet írni, hogy a felfüggesztett követelések (*créances sursitaires*) nem számíthatók be a hitelező azon tartozásaiba, amelyek a reorganizációs terv jóváhagyását követően keletkeznek a társasággal szemben.

E szabály alól azonban vannak kivételek. Nem vonatkozik a kapcsolódó követelésekre (azaz az egymással összefüggő, például ugyanazon a szerződésen vagy ügyleten alapuló követelésekre), valamint azokra a követelésekre, amelyek valamely, a reorganizációs eljárás megindítása előtti megállapodás alapján már beszámíthatók voltak.

2. Felszámolási eljárás

A csődeljárás esetében az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a csődeljárást elrendelő határozat kihirdetését követően nincs lehetőség jogszabályon, bírósági határozaton vagy megállapodáson alapuló beszámításra a már meglévő követelések esetében sem, ha azokkal kapcsolatban a határozat kihirdetésének időpontjáig nem teljesült a likviditás, a kifizethetőség vagy a helyettesíthetőség követelménye. Habár a csődeljárás megindítása ennél fogva kizárhatja a jogszabály alapján történő beszámítást, ebből nem szabad arra következtetni, hogy e tilalom teljes körű vagy visszaható hatályú lenne. A csődeljárás megindítása nem érinti a jogszabályon alapuló beszámítást, ha annak feltételei a csődeljárás megindítása előtt teljesültek. A fellebbviteli bíróság (*Cour d'appel*) megállapította, hogy „a köztos időszak az ilyen típusú beszámítást nem gátolja meg. A jogszabályon alapuló beszámítás a kifizetések beszüntetése ellenére is elvégezhető. Ez nem az adós cselekménye, mivel az adós tudomása nélkül kerül rá sor; a kereskedelmi törvénykönyv 445. cikke erre nem tér ki”.

A kollektív adósságrendezési eljárás megindítását követően a bíróság nem rendelhet el beszámítást. A bíróság

ugyanakkor a köztes időszakban elrendelhet beszámítást, feltéve hogy a vonatkozó végzés jogerőssé vált (nem fellebbezhető). Ebben az esetben a beszámítás kizárólag a végzés meghozatalának napjától érvényes.

Egyértelmű, hogy a kollektív adósságrendezési eljárás megindítását követően nem kerülhet sor megállapodáson alapuló beszámításra. Ezenfelül beszámításra a köztes időszakban sem kerülhet sor, mivel az a kereskedelmi törvénykönyv 445. cikke alapján érvénytelenséggel szankcionált, szabálytalan fizetési módnak minősül. [1]

Megjegyzendő azonban, hogy a pénzügyi biztosítékokról szóló 2005. augusztus 5-i törvény (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) a fent említett szabályok alóli kivételekről rendelkezik, például a felek között a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának napján (vagy akár az eljárás megindítását követően) létrejött beszámítási megállapodások tekintetében (lásd a pénzügyi biztosítékokról szóló 2005. augusztus 5-i törvény 18. és azt követő cikkeit).

[1] „La compensation comme garantie d’une créance sur un débiteur en faillite”, Pierre HURT, J.T., 2010, 30. o.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

1. Felszámolási eljárás

Az egyik fő nehézség, amellyel a csődeljárás megindítását követően a vagyonkezelők találkoznak, a csődeljárás megindítása előtt megkötött aktuális szerződésekkel kapcsolatos. A csődeljárás megindításának napján automatikusan megszűnő munkaszerződések kivételével (a munka törvénykönyvének (*Code du travail*) L.125-1. cikke) hagyományosan elfogadott, hogy a fennálló szerződések mindaddig hatályban maradnak, amíg azokat a vagyonkezelő meg nem szünteti.

A vagyonkezelőnek az érdekeket kell mérlegelnie annak eldöntése során, hogy ezek a szerződések átmenetileg hatályban maradjanak-e. Ha a szerződés olyan kikötéseket tartalmaz, amelyek értelmében a szerződés megszűnik, ha valamelyik fél csődbe megy, a vagyonkezelőnek el kell döntenie, hogy kívánja-e vitatni e kikötés alkalmazhatóságát (tekintettel arra, hogy az ilyen kikötések érvényessége vitatható; például ezek a kikötések a kereskedelmi helyiségek bérlete esetében Belgiumban érvénytelennek minősülnek).

Mindenesetre főszabály szerint a vagyonkezelő kizárólagos feladata, hogy válasszon az ilyen szerződések teljesítése vagy megszüntetése között. Ha a másik szerződő fél vitatja a vagyonkezelő döntését, és a szerződés csőd miatti automatikus megszűnésére hivatkozik, a vagyonkezelő bizonytalan kimenetelű eljárásnak és a fizetéseképtelenségi vagyont terhelő további költségeknek teszi ki magát [1].

2. Bírósági reorganizáció

Reorganizációs eljárás kezdeményezése esetén a folyamatban lévő szerződésekre gyakorolt hatásokat úgy szabályozzák, hogy a társaság folytathassa az üzleti tevékenységét, és így az eljárás során hatékonyan megvalósulhasson a reorganizációja.

A folyamatos működés elve: A reorganizációs eljárás megindítása főszabály szerint nem eredményezi a folyamatban lévő szerződések automatikus megszűnését. A folyamatban lévő szerződések továbbra is fennmaradnak, és az adós egyoldalúan dönthet arról, hogy teljesíti-e azokat, ha ez elengedhetetlen a társaság üzleti tevékenységének a reorganizáció során történő fenntartásához.

Kötbérikikötések: A főkötelezettség nemteljesítése miatt esetlegesen elszenvedett károk átalány alapon történő fedezésére szolgáló kötbérikikötések a türelmi idő alatt és a reorganizációs terv teljes körű végrehajtásáig felfüggesztésre kerülnek. A hitelező azonban a főkötelezettség nemteljesítése miatt ténylegesen elszenvedett kárt belefoglalhatja a felfüggesztett követelésébe.

A munkavállalók védelme: A munkaszerződések nem szűnnek meg automatikusan a reorganizációs eljárás megindításával. A reorganizációs terv keretében azonban gazdasági okokból történő elbocsátásokra vagy a munkafeltételek módosítására lehet szükség. Ezeket az intézkedéseket a bíróságnak jóvá kell hagynia, és azoknak tiszteletben kell tartaniuk a munkavállalók jogait.

[1] Források: *Les procédures collectives au Luxembourg*, Yvette HAMILIUS és Brice HELLINCKX (a 3. fejezet

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárás során felfüggesztésre kerülnek a kereskedőkkel és az azok vagyonával szembeni végrehajtási intézkedések. A Nagyhercegségben azonban egyetlen jogszabály sem akadályozza meg a hitelezőket abban, hogy az adós vagyona épségének megőrzését célzó intézkedéseket tegyenek.

Ezekben az eljárásokban az adós a vagyontárgyaival többé már nem rendelkezhet szabadon. „A csődeljárás elrendelésétől az eljárás befejezéséig a csődvagyon részét képező vagyontárgyak tekintetében érvényesen nem nyújtható be olyan kereset, amely kizárólag a csődeljárás alá vont személy ellen irányul” (Lux. 1935. január 12., Pas. 14., 27. o.). „A biztosítékkal nem rendelkező hitelezők és az elsőbbségi követeléssel rendelkező hitelezők a csődeljárás alatt nem jogosultak a csődeljárás alá vont személy vagy a vagyonkezelő ellen pert indítani, hanem csupán a követelés bejelentése vagy elismerés iránti kereset benyújtása útján léphetnek fel követeléseik elismerése érdekében” (Cass., 1997. november 13., Pas. 30., 265. o.).

Bizonyos esetekben azonban a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság által (a kifizetések felfüggesztése vagy a vagyonkezelés tekintetében) kirendelt személy jóváhagyásával értékesítésre irányuló cselekmények is végrehajthatók.

Ezenfelül a csődeljárás elrendelésével a még nem esedékes tartozások esedékessé válnak és a kamat felszámítása félbeszakad.

2. Bírósági reorganizáció

Az ingó vagy az ingatlan javak értékesítésére vonatkozó ideiglenes tilalom: a türelmi idő alatt nem indítható a felfüggesztett követelések érvényesítésére irányuló külön kereset az adós ingó vagy ingatlan vagyonával szemben.

3. Túlzott eladósodottság

A kollektív adósságrendezést illetően a mediációs bizottságnak az adós kérelmét elfogadó határozata automatikusan felfüggeszti az adós vagyontárgyaira vezetett összes végrehajtási intézkedést, a tartási kötelezettséggel kapcsolatos intézkedések kivételével, a kamat felszámítása félbeszakad, és a még nem esedékes tartozások esedékessé válnak.

Az egyezségi megállapodás meghiúsulása esetén a békebíróság, amely előtt a bírósági szakasz majd zajlik, a fentieknek megfelelő feltételekkel bármely végrehajtási intézkedést felfüggeszthet.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

1. Felszámolási eljárás

A fizetéseképtelenségi eljárás megindításakor folyamatban lévő peres eljárásokat a vagyonkezelő e minőségében eljárva érvényesen folytathatja. A kérelmezőknek azonban a vagyonkezelő bevonása révén biztosítaniuk kell a szóban forgó ügyek jogszerű lefolytatását, mivel kizárólag a vagyonkezelő jogosult a csődeljárás alá vont adós érvényes képviselőjére.

Amennyiben az eljárás az adóssal szemben folyik, az eljárást a csődeljárás előtt megindító hitelezők biztosítékot igényelnek, amelyet a felszámolás során igénybe vehetnek. Ez a biztosíték azonban nem érvényesíthető, mivel a csődeljárás megindításával az adós elveszíti az eszközei kezelésére vonatkozó jogát.

2. Bírósági reorganizáció

A törvény a bírósági reorganizáció iránti kérelem benyújtásának a pillanatától kezdve olyan védelmi intézkedéseket ír elő, amelyek biztosítják az adós számára a reorganizáció hatékony elvégzéséhez szükséges időt anélkül, hogy a csődeljárással vagy a lefoglalásokkal kapcsolatban azonnal nyomás alá kerülne; ez annak biztosítására irányul, hogy a társaság továbbra is képes legyen folytatni a tevékenységét. E célból a következő intézkedéseket írják elő:

A csődbejelentés tilalma: amíg a bíróság nem határozott a bírósági reorganizáció iránti kérelemről, az adós nem nyilvánítható fizetéseképtelenné, akkor sem, ha már benyújtották a csődeljárás iránti kérelmet, vagy végrehajtást kezdeményeztek. A társaságok esetében ez azt is jelenti, hogy nem lehet őket bírósági úton vagy felszámolási eljárás nélküli közigazgatási törlés útján megszüntetni.

A végrehajtási eljárások felfüggesztése: a végrehajtási intézkedés alkalmazását követően nem kerülhet sor az adós ingó vagy ingatlan javainak az értékesítésére. Ez azt jelenti, hogy a hitelezők nem foglalhatják le, és nem értékesíthetik az adós vagyontárgyait addig, amíg a bíróság el nem bírálta a bírósági reorganizáció iránti kérelmet.

9 Mik a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárás megindításáról szóló hirdetménynek Luxemburgban forgalmazott egy vagy több napilapban történő közzététele azt a célt szolgálja, hogy a hitelezők tájékozódhassanak az adós csődjéről. Ezt követően a hitelezők a csődeljárás megindításáról szóló határozatban rögzített határidőn belül kötelesek bejelenteni a követeléseiket és azok biztosítékait a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság hivatalánál. A bírósági hivatal vezetője nyilvántartásba veszi a követeléseket, és erről igazolást ad.

A követelések bejelentését alá kell írni, és annak tartalmaznia kell a hitelező vezetéknevét, utónevét, foglalkozását és lakcímét, valamint a követelés összegét, a követelés jogcímét, továbbá a követeléshez kapcsolódó garanciákat és biztosítékokat. Ezt követően a bejelentett követeléseket a vagyonkezelő, a csődbe ment adós és a csődgondnok jelenlétében megvizsgálják.

Amennyiben ezen eljárás során vita merül fel, a hitelezőket beidézik abból a célból, hogy keresztkérdések keretében részletezzék követelésüket, azok lényegét és jelöljék meg azok pontos összegét.

Ha a vagyonkezelő megállapította, hogy vannak olyan vagyontárgyak, amelyek feloszthatók a hitelezők között, az elszámolás bemutatására szolgáló ülésre hívja a hitelezőket, amelyen azok véleményt nyilváníthatnak a felosztási tervről.

Amennyiben nincs elegendő vagyontárgy, a csődeljárást a bíróság megszünteti.

Ha a vagyonkezelő nem teljesíti a hitelezők megelégedésére a feladatait, a hitelezők panaszt tehetnek a csődgondnoknál, aki szükség esetén a vagyonkezelő helyébe léphet.

2. Bírósági reorganizáció

A hitelezőknek a kollektív hitelezői megállapodáson alapuló bírósági reorganizációs eljárásokban történő részvétele a reorganizáció sikerének egyik kulcsfontosságú tényezője. E részvétel fő elemei a következők:

- A tárgyalásokon való részvétel: a hitelezők részt vesznek a reorganizációs vagy a szerkezetátalakítási terv feltételeiről szóló tárgyalásokon. A terv olyan javaslatokat is tartalmazhat, mint az adósságcsökkentés (részleges leírások), a kifizetések átütemezése vagy a hitel-tőke konverzió.
- Szavazás a reorganizációs tervről: a hitelezők jogosultak arra, hogy szavazzanak az adós által javasolt reorganizációs tervről. A terv jóváhagyásához általában a hitelezők többségének az egyetértése szükséges, gyakran a követelések kategóriái szerint (biztosítékkal rendelkező hitelezők, biztosítékkal nem rendelkező hitelezők stb.). A szavazás részletes szabályai és a szükséges többség az eljárás típusától függően változhat.
- A terv végrehajtásának felügyelete: miután a bíróság jóváhagyta a tervet, a hitelezők jogosultak ellenőrizni annak végrehajtását. A kirendelt vagyonkezelő (*commissaire au sursis*) megbízható a terv

megfelelő végrehajtásának a felügyeletével, valamint a hitelezők és a bíróság felé történő jelentéstétellel. Ha az adós nem tesz eleget a tervnek, a hitelezők kérhetik a bíróság beavatkozását.

- Beavatkozás nehézségek esetén: ha a terv végrehajtása során nehézségek merülnek fel, a hitelezők közbeléphetnek, és kérhetik a terv módosítását vagy súlyos esetben a reorganizációs eljárás felszámolási eljárássá történő átalakítását.
- Jogorvoslati lehetőségek és a határozatok megtámadására vonatkozó jogok: a hitelezők fellebbezhetnek a számukra kedvezőtlen döntések, például a vitatott követelések érvényesítése vagy a reorganizációs terv jóváhagyása ellen. A jogorvoslati jogokat a törvényben meghatározott határidőn belül és az ott előírt formában kell gyakorolni.

A fentiek azt hivatottak biztosítani, hogy a hitelezők beleszólhassanak a kollektív hitelezői megállapodáson alapuló reorganizációs eljárásba, továbbá céljuk a hitelezők jogainak védelme és az, hogy a nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak lehetőséget biztosítsanak a túlélésére.

3. Túlzott eladósodottság

Az egyezségi megállapodás megkötésére irányuló szakaszban a hitelezők először is bejelentik követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál. Ezt követően a hitelezők aktívan hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az említett szolgálat egyezségkötési tervet fogadjon el.

Az adósságrendezési ügyekben eljáró mediációs bizottság ezt követően összehívja a hitelezőket és ismerteti az egyezségkötési tervben foglalt javaslatokat. Ahhoz, hogy az egyezségkötési terv elfogadottnak minősüljön, azt legalább a hitelezők 60 %-ának, akiknek a követeléseik egyúttal az összes követelés 60 %-át megtestesítik, el kell fogadnia. Amennyiben valamely hitelező nem ad választ, úgy kell tekinteni, hogy egyetért a tervvel.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetéképtelenségi szakértő a fizetéképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A csődeljárásban a vagyonkezelők a csődbe ment adóst és a hitelezőket is képviselik. Ebben a kettős szerepében a vagyonkezelő nem csak a csődeljárás alá vont személy vagyonának a kezeléséért felel, hanem felperesként, illetve alperesként nyomon követheti az összes olyan eljárást, amely a hitelezők javára biztosítékként felhasználható vagyon megőrzésére irányul, és ezt a vagyont a hitelezők közös érdekét szem előtt tartva behajthatja vagy gyarapíthatja (fellebbviteli bíróság, 1880. július 2., Pas. 2, 49. o.).

A vagyonkezelő a hitelezőknek a csődeljárás alá volt személy eszközeiből álló közös biztosítéka tekintetében olyan eljárásokat indíthat, amelyek ezen eszközök behajtására, megóvására vagy értékesítésére irányulnak. (fellebbviteli bíróság, 2015. február 25., Pas. 37., 483. o.).

A csődeljárás megindítását követően fennálló szerződéseket illetően a vagyonkezelőnek döntenie kell arról, hogy e szerződéseket érdemes-e megszüntetnie, vagy pedig előnyösebb lenne azokat továbbra is teljesíteni, amennyiben azokból vagyontárgyakra lehet szert tenni az adós kötelezettségeinek későbbi teljesítése céljából.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

1. Felszámolási eljárás

A követeléseit minden hitelezőnek be kell jelentenie, tekintet nélkül a követelés természetére, valamint arra, hogy elsőbbségi követelésnek minősül-e. Ez alól azonban kivételt jelentenek a csődvagyonból eredő követelések, vagyis azok a követelések, amelyek a későbbiekben merülnek fel a csődeljárás érdekében (például a vagyonkezelő költségei, a csődeljárás megindítását követően esedékkéssé váló bérleti díj stb.).

A csődeljárás megindítását követően a fizetéképtelenségi vagyonból eredő és a csődeljárásból vagy a csődbe ment vállalkozás bizonyos tevékenységeinek folytatásából származó követeléseket a vagyon hitelezők közötti felosztását megelőzően teljesíteni kell. A fizetéképtelenségi vagyonból eredő követeléseket ezért minden

esetben a többi hitelező követelését megelőzően kell teljesíteni.

2. Bírósági reorganizáció

A bírósági reorganizációs eljárás keretében az eljárás megindítása előtt keletkezett követeléseket lehet előterjeszteni az adós kötelezettségeivel szemben. Az adósnak a kérelemhez csatolnia kell a meglévő, elismert hitelezőket és azon személyeket tartalmazó teljes jegyzéket, akik ilyen hitelezőknek vallják magukat, beleértve a nevüket is.

A bírósági reorganizációs eljárás megindítását követően, azaz a bírósági reorganizáció során felmerülő követelések általában külön kezelendők. Az adós részére a bírósági reorganizációs eljárás során nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó követelések – függetlenül attól, hogy az adós új kötelezettségvállalásaiból vagy az eljárás megindításakor folyamatban lévő szerződésekből erednek –, csőd, felszámolás vagy bírósági végzéssel történő átruházás esetén az érintett vagyon tartozásának minősülnek. Ahhoz, hogy ezeket a követeléseket a későbbi kollektív adósságrendezési eljárásban a vagyon tartozásának lehessen tekinteni, szoros kapcsolatnak kell fennállnia a bírósági reorganizációs eljárás befejezése és a kollektív adósságrendezési eljárás (például csődeljárás) megindítása között. Ez a kapcsolat akkor vélelmezhető, ha a kollektív adósságrendezési eljárást a bírósági reorganizáció lezárásától számított 12 hónapon belül megindítják.

A kártérítés elosztása: a hitelező által a szerződés megszűnése vagy nemteljesítése miatt követelt kártérítést arányosan el kell osztani a bírósági reorganizációs eljárás megindítása előtti vagy utáni időszakhoz való viszonya szerint. Ez azt jelenti, hogy ha a szerződés a reorganizációs eljárás során szűnik meg, a kártérítésnek a reorganizáció megindítását követő időszakra vonatkozó részét eltérően kell kezelni az azt megelőző időszakra vonatkozó résztől.

A dologi jogokkal terhelt eszközökre vonatkozó kifizetések elsőbbsége: az olyan előnyökből származó követelések, amelyek hozzájárultak a biztosíték vagy a tulajdonjog fenntartásához (például olyan eszközök, amelyekre vonatkozóan a hitelező dologi joggal rendelkezik) elsőbbséget élveznek a kifizetés szempontjából. Ez azt jelenti, hogy a szóban forgó eszközök értékesítéséből származó bevételt elsősorban az említett követelések kifizetésére kell fordítani.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárásban a csődeljárás megindításáról szóló végzést többféleképpen is közzéteszik (sajtó, a kereskedelmi bíróságnál történő nyilvántartásba vétel) annak érdekében, hogy felhívják a csődbe ment adós hitelezőinek a figyelmét a kialakult helyzetre, és hogy a hitelezők ezt követően jelentkezhessenek (a kereskedelmi törvénykönyv 472. cikke).

A hitelezőknek ezt követően be kell jelenteniük a követeléseiket a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság hivatalánál, és be kell nyújtaniuk a megfelelő igazoló dokumentumokat (a kereskedelmi törvénykönyv 496. cikke).

A hitelezők követeléseinek a bejelentésére szolgáló formanyomtatvány a következő internetes címen érhető el: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

A követeléseket az értékesítésért felelős vagyongazdálkodó ellenőrzi, aki azokat egyúttal vitathatja is (a kereskedelmi törvénykönyv 500. cikke).

A vitatott bejelentett követeléseket a bíróság elé kell terjeszteni.

Azonban ha a jogvita a jellegénél fogva a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróságtól eltérő bíróság hatáskörébe tartozik, visszautalják az ügy érdemi elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz. Addig is a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság az 504. cikk értelmében továbbra is hatáskörrel rendelkezik arra, hogy meghatározza azt az összeget, amelynek erejéig a vitatott hitelező részt vehet a tanácskozásokon.

2. Bírósági reorganizáció

Az adósnak a kérelemhez csatolnia kell a meglévő, elismert hitelezőket és azon személyeket tartalmazó teljes jegyzéket, akik ilyen hitelezőknek vallják magukat, feltüntetve a nevüket, a címüket és a követeléseik összegét, külön megemlítve a meglévő rendkívüli hitelezői jogállásukat, valamint az ingókra vonatkozó zálogjoggal vagy jelzáloggal terhelt, illetve a hitelező tulajdonát képező eszközöket.

Tájékoztatási kötelezettség: az adósnak 14 napon belül minden hitelezőt külön-külön tájékoztatnia kell a határozat meghozataláról. Ez biztosítja, hogy valamennyi hitelező tisztában legyen a helyzettel, és ennek megfelelően járhatson el.

A hitelezők jegyzékének megtekintése: a hitelezők a törvényben meghatározott szabályoknak megfelelően betekintheznek a hitelezők hivatalhoz benyújtott jegyzékébe. Ez a jegyzék a társasággal szembeni összes követelés adatait tartalmazza, és lehetővé teszi a hitelezők számára saját helyzetük ellenőrzését.

Megtámadási jog: minden tényleges vagy állítólagos hitelező jogosult vitatni a követelése adós által megjelölt összegét vagy besorolását. Ennek keretében az is vitatható, hogy az adós melyik kategóriába sorolta a hitelezőt (rendes vagy rendkívüli hitelezők).

Vitarendezési eljárás: ha a hitelező és az adós nem tud megállapodni, a jogvitát a bírósági reorganizációs eljárást megindító bíróság elé lehet terjeszteni.

A követelések módosítása: a bíróság a hitelező és az adós közös kérelmére megváltoztathatja a követelésnek az adós által eredetileg meghatározott összegét vagy besorolását. Erről a határozatról a hivatal értesíti a hitelezőt.

A kifogások benyújtásának határideje: ha a hitelező nem nyújt be kifogást a bírósághoz a tárgyalás előtt egy hónappal, úgy kell tekinteni, hogy elfogadja az adós által javasolt összeget, és csak ezen összeg erejéig szavazhat.

A hitelezők jegyzékével kapcsolatos vita: a követelések hivatalos jegyzékében szereplő felfüggesztett követeléseket bármely érdekelt fél vitathatja. Ez a kereset az adós és azon hitelező ellen irányul, akinek a követelését vitatják. Miután a megbízott bíró elkészítette a jelentését, a bíróság meghallgatja az érintett feleket, és eldönti a jogvitát.

A bíróság hatásköre: ha a jogvita meghaladja a reorganizáció tárgyában eljáró bíróság hatáskörét, ez a bíróság ideiglenesen – amíg az illetékes bíróság határozatot nem hoz az ügy érdekében – meghatározhatja a reorganizációs intézkedésekkel kapcsolatos követelés összegét és besorolását. Ha a jogvitáról nem lehet gyorsan határozatot hozni, a bíróság a követelés összegét és besorolását is jogosult ideiglenesen meghatározni. A követelés összegét és besorolását ideiglenesen megállapító ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek, vagyis az nem vitatható.

Módosítás szükség esetén: ha feltétlenül szükséges, a bíróság az adós vagy a hitelező kérelmére, új információk alapján bármikor módosíthatja a felfüggesztett követelés összegére és besorolására vonatkozó határozatát.

A hitelezők jegyzékének frissítése: az adós szükség esetén köteles kijavítani vagy kiegészíteni a hitelezők listáját, és azt a kitűzött tárgyalás előtt köteles benyújtani a hivatalhoz. Ezt követően a hivatalvezető feladata, hogy az érintett hitelezőket értesítse a változásokról.

3. Adósságrendezési eljárás

A túlzottan eladósodott személy hitelezőinek a kollektív adósságrendezésről szóló értesítés nyilvántartásban való közzétételétől számított egy hónapon belül be kell jelenteniük a követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál.

A követelések bejelentésének meg kell felelnie a túlzott eladósodottságról szóló 2013. január 8-i törvény végrehajtásáról szóló, 2014. január 17-i nagyhercegi rendelet (*Règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*) 6. és 7. cikkének.

A követelések benyújtására szolgáló [formanyomtatvány](https://justice.public.lu/fr.html) a <https://justice.public.lu/fr.html> weboldalon tölthető le, az következő linken: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

A mediációs bizottság megvizsgálja, hogy a követelések elfogadhatók-e.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A csődjog alapelve, hogy az egyes hitelezők a követelésük összegével arányosan egyenlő részre jogosultak.

A biztosított vagy elsőbbségi követeléssel rendelkező egyes hitelezők kapnak először kielégítést.

A biztosítékkal rendelkező hitelezők rangsorát jogszabály határozza meg közérdek alapján (ingatlan tulajdonosok, jelzálogjogosultak, a vállalkozás tőkéjét terhelő biztosítékkal rendelkező hitelezők és különösen a legtágabb értelemben vett államkincstár).

A vagyonkezelő általában a polgári törvénykönyv (*Code civil*) 2096–2098., 2101. és 2102. cikkét veszi alapul.

A vagyonkezelőnek minden egyes követelést ellenőriznie kell a jogszabályok és az ítélkezési gyakorlat alapján.

A biztosítékkal nem rendelkező hitelezők rendelkezésére álló nettó eszközöket a kereskedelmi törvénykönyv 561. cikkének első bekezdésével összhangban arányosan kell elosztani.

Azt követően, hogy tudomást szerzett a bíróság által meghatározott díjak összegéről, rangsorolta a biztosítékkal rendelkező hitelezőket, és megállapította a biztosítékkal nem rendelkező hitelezők között felosztható összeget, a vagyonkezelő az eszközök felosztására vonatkozó tervet készít, amelyet először a csődgondnok elé terjeszt. A vagyonkezelő a kereskedelmi törvénykönyv 533. cikkével összhangban a hitelezőket ajánlott levél útján meghívja az elszámolás bemutatására szolgáló ülésre, és a levélhez mellékeli a vagyonfelosztási terv egy példányát.

A csődbe ment adóst az ülésről bírósági végrehajtó útján történő kézbesítéssel vagy luxemburgi napilapban történő közzététellel tájékoztatják.

A vagyonkezelő az elszámolás bemutatására szolgáló ülésről felvett, a vagyonfelosztási terv alapján készült jegyzőkönyvet aláírás céljából benyújtja a csődgondnoknak és a bírósági alkalmazottnak, kivéve ha a vagyonkezelő által bemutatott elszámolást valamelyik hitelező vitatja.

Az elszámolás bemutatását követően a vagyonkezelő fizet a hitelezőknek.

14 Mik a fizetése képtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárásban a vagyonkezelő a kifizetések teljesítését követően kérelmezheti az eljárás megszüntetését, amelyet a csődeljárást lezáró, megszüntető végzés követ.

A kereskedelmi törvénykönyv 586. cikke alapján azok a csődeljárás alá vont személyek, akik a tőke, a kamatok és a költségek tekintetében fennálló összes tartozásukat teljeskörűen megfizetik, a Legfelsőbb Bírósághoz (*Cour supérieure de justice*) benyújtott kérelem alapján mentesülhetnek a kapcsolódó kötelezettségeik alól.

2. Bírósági reorganizáció

A kollektív hitelezői megállapodáson alapuló bírósági reorganizációs eljárások lezárásának különböző feltételei lehetnek, általában a reorganizáció sikerétől vagy kudarcától függően. A legfontosabb feltételek a következők:

A reorganizációs terv teljes körű végrehajtása: az eljárás akkor zárható le, amikor a bírósági reorganizációs tervet sikeresen végrehajtották. Ez azt jelenti, hogy a társaság szerkezetátalakítása és a hitelezők kifizetése érdekében tervezett intézkedéseket a bíróság által jóváhagyott és a hitelezők által elfogadott tervnek megfelelően végrehajtották.

A terv nemteljesítése vagy meghíúsulása: ha a reorganizációs terv nem hajtható végre, vagy ha a társaság nem teljesíti az abban vállalt kötelezettségeket, a bírósági reorganizációs eljárás lezárható. Ebben az esetben az

eljárás felszámolási eljárássá alakítható át, ha a társaság pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé a további működést.

Az adós visszalépése vagy az eljárás adós általi megszakítása: az adós kérheti a reorganizációs eljárás lezárását, ha úgy véli, hogy az eljárás folytatása már nem szükséges, vagy ha már sikerült helyreállítania a pénzügyi helyzetét, ezért nincs szükség az eljárás folytatására.

A hitelezők teljes körű kifizetése: az eljárás akkor is lezárható, ha az adós teljes mértékben ki tudja fizetni az eljárásban részt vevő hitelezőket, ideértve a reorganizációs eljárás megindítása előtt és után keletkezett követeléseket is.

A reorganizáció nem valósítható meg: ha a vizsgálatot követően nyilvánvalóvá válik, hogy a társaságot nem lehet átszervezni, a bíróság úgy határozhat, hogy a felszámolási eljárás megindítása érdekében lezárja az eljárást.

A bírósági reorganizációs eljárás lezárásának hatásai

A bírósági reorganizációs eljárás lezárása számos jogi és gazdasági hatással jár mind az adósra, mind a hitelezőkre nézve:

A felfüggesztési intézkedések megszüntetése: az eljárás lezárása megszünteti az adóst megillető védelmi intézkedéseket, például az egyedi végrehajtási intézkedések felfüggesztését és a lefoglalás tilalmát. A hitelezők ezt követően visszanyerik azt a jogukat, hogy követeléseik behajtása érdekében egyénileg pert indítsanak az adóssal szemben, figyelemmel a reorganizációs terv keretében létrejött megállapodásokra vagy fizetési haladékokra.

Az ellenőrzés visszaszerzése: ha a társaság irányítását ideiglenes vagyonfelügyelőre bízták, az eljárás lezárásával az adós visszaszerzi a társaság feletti ellenőrzést.

A reorganizációs terv hatásainak megszűnése: ha a reorganizációs tervet teljes mértékben végrehajtották, az eljárás lezárása megerősíti, hogy a reorganizációs tervben vállalt kötelezettségeket teljesítették, és a terv által érintett hitelezők nem követelhetnek semmilyen további kifizetést az eljárás tárgyát képező követelések tekintetében.

15 Melyek a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

1. Felszámolási eljárás

Ha a fizetéseképtelenségi eljárás lezárását követően marad vagyon, a hitelezők a követelésük teljes összegére vagy annak bizonyos hányadára jogosultak, az eljárás lezárásáról hozott határozatban elfogadott felosztási feltételeknek megfelelően.

A hitelezők a polgári törvénykönyv 1382. és 1383. cikke alapján a csődeljárás alá vont személynél dolgozó igazgatók általános jogi felelősségének a megállapítása érdekében is eljárást kezdeményezhetnek, valamint eljárást indíthatnak a kereskedelmi társaságokról szóló törvény (*loi sur les sociétés commerciales*) 441-9. és 710-16. cikke alapján is (az ügyvezetők és a cégvezetők felelőssége a megbízatásuk teljesítése során).

2. Bírósági reorganizáció

Ha a bírósági reorganizációs eljárást a reorganizációs terv sikeres végrehajtása miatt zárták le:

A követelések kifizetése a tervnek megfelelően: a hitelezők továbbra is jogosultak a reorganizációs terv feltételeinek megfelelő kifizetésekre. Ha a terv fizetési halasztást, adósságcsökkentést vagy egyéb feltételeket ír elő, a hitelezőknek be kell tartaniuk az érintett rendelkezéseket.

A fennmaradó követelések behajtása: ha a terv nem rendelkezett a követelés teljes körű kielégítéséről, a hitelezők a reorganizációs tervben meghatározott ütemezésnek megfelelően továbbra is behajthatják a fennmaradó összegeket.

Korlátozott jogorvoslat: azok a hitelezők, akik elfogadták a tervet, vagy a bíróság határozata alapján a terv elfogadására kényszerültek, nem indíthatnak pert az adós ellen a terv alapján törölt vagy csökkentett követelések összege tekintetében. Csak azt az összeget követelhetik, ami a tervben szerepel.

A reorganizáció megghiúsulása és az eljárás felszámolási eljárássá történő átalakulása esetén alkalmazandó jogok

Ha a reorganizációs eljárás a terv megghiúsulása és az eljárás felszámolási eljárássá történő átalakulása miatt került lezárásra:

Részvétel a felszámolási eljárásban: a hitelezők az eljárás átalakulását követően jogosultak részt venni a felszámolási eljárásban. Ha még nem nyújtották be a követeléseiket, akkor azt ebben az új eljárásban kell megtenniük.

A követelések osztályozása: a követeléseket a különböző előjogok és biztosítékok tiszteletben tartása mellett, a kielégítési sorrendnek megfelelően osztályozzák és elégitik ki. A biztosítékkal rendelkező hitelezőket, például a jelzálog-hitelezőket és a munkavállalókat elsőként fizetik ki az eszközök értékesítéséből befolyó bevételből.

16 Ki viseli a fizetéseképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárás iránti kérelem költségei a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon költségeinek a részét képezik.

Mivel ezek a költségek a csődeljárás érdekében merülnek fel, azokat a vagyongazdálkodó a csődeljárás alá vont vagyonból fizeti ki, mielőtt a fennmaradó vagyont felosztja a hitelezők között.

A jogsegélyről és a deficiteljárásokról szóló 1893. március 29-i törvény (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1. és 2. cikke rögzíti azokat a költségeket, amelyek a fizetéseképtelenségi eljárásban megkövetelt alakiságokból erednek, és meghatározza ezek kifizetési sorrendjét arra az esetre, ha nem áll rendelkezésre elegendő vagyon.

Az illetékes kerületi bíróság a vagyongazdálkodó díját a 2003. július 18-i nagyherceg rendelet (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*) alapján állapítja meg.

A vagyongazdálkodó a megszerzett vagyon alapján a költségekre és a díjakra vonatkozó kimutatást nyújt be a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bírósághoz.

A kereskedelmi törvénykönyv 536-1. cikkének második bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendelkezésre álló vagyon elégtelensége miatt lezárt csődeljárás költségeit és díját a jogsegélyről és a deficiteljárásokról szóló 1893. március 29-i törvényben rögzített feltételek szerint a közvetett adók beszedéséért felelős hivatal (*Administration de l'Enregistrement*) előlegezi meg.

2. Bírósági reorganizáció

A bírósági reorganizációs eljárással kapcsolatos költségek és kiadások elsősorban az adóst, azaz a nehéz helyzetben lévő vállalkozást terhelik.

A jogi képviselők díjai: a jogi képviselők, például a bíróság által kijelölt vagyongazdálkodó, a csődgondnok vagy a felszámoló díjait az adósnak kell megfizetnie. Ezeket a díjakat általában a bíróság állapítja meg, és azokat elsősorban az adós vagyonából fizetik ki.

Bírósági illetékek: a bírósági illetékeket – ideértve a tárgyalásokkal és a bírósági határozatokkal kapcsolatos költségeket, valamint az egyéb bírósági illetékeket is – szintén az adós viseli.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

1. Felszámolási eljárás

A csődeljárás megindításáról szóló végzés megállapíthatja a kifizetések csődbe ment adós általi beszüntetésének napját, amelynek a végzés napját meg kell előznie. Ez a nap azonban a végzés keltét megelőző hat hónapnál régebbi nem lehet.

A hitelezők érdekeinek védelme érdekében a kifizetések beszüntetése és a végzés kelte közötti időszak „köztes időszaknak” minősül.

Az ezen időszak alatt elvégzett egyes cselekmények semmiek, ha csorbíthatják a hitelezők jogait. A következő cselekményekről van szó:

- a csődeljárás alá vont személy által ingyenesen vagy a szóban forgó vagyontárgy értékénél nyilvánvalóan jóval alacsonyabb áron értékesített ingó vagy ingatlan vagyonnal kapcsolatos cselekmények,
- a még nem esedékes tartozások tekintetében készpénzben vagy átutalással, adásvétellel, beszámítással vagy más módon teljesített valamennyi kifizetés,
- az esedékessé váló tartozások tekintetében készpénztől eltérő formában vagy kereskedelmi eszközökkel teljesített minden kifizetés,
- a kifizetések beszüntetése előtt vállalt tartozások tekintetében az adós által biztosított jelzálogjog vagy más dologi jog.

Más aktusok esetén azonban a semmisség elve nem automatikusan alkalmazandó.

Következésképpen az esedékessé váló tartozások tekintetében a csődeljárás alá vont személy által teljesített egyes kifizetések, valamint a köztes időszak alatt visszterhesen végzett bármely egyéb cselekmény érvényteleníthető, ha bizonyítást nyer, hogy a kifizetésben részesülő vagy a csődeljárás alá vont személlyel tárgyaló harmadik személyek tudtak a kifizetések beszüntetéséről.

Amennyiben a hitelező tudatában van annak, hogy az adós a kötelezettségeit nem képes teljesíteni, a hitelező a többi hitelező sérelmére nem kérheti a követelésének elsőbbségi kezelését.

A csődeljárás megindításáról szóló határozat meghozatalának napjáig érvényesen megszerzett [jelzálogjogok és elsőbbségi jogok](#) nyilvántartásba vehetők. A kifizetések beszüntetését megelőző 10 nap alatt vagy azt követően nyilvántartásba vett jogok azonban semmissé nyilváníthatók, ha a jelzálogjog alapításáról szóló okirat és a bejegyzés között 15-nél több nap telt el.

Végezetül a hitelezők megtévesztésével elvégzett cselekmények vagy így teljesített kifizetések, vagyis amelyeket az adós a hitelezőknek okozott sérelem teljes tudatában végzett el, illetve teljesített (azaz csökkentette a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyont, nem tartotta be a követelések kielégítési sorrendjét stb.), semmisnek minősülnek, függetlenül attól, hogy mikor került rájuk sor.

A köztes időszak fogalma nem vonatkozik a pénzügyi biztosítéki szerződésekre és az értékpapírosítási szervre átruházott jövőbeni követelések eseteire.

2. Túlzott eladósodottság

Adott esetben a bíró szociális, oktatási vagy pénzügyi igazgatási segítséget nyújtó személyeket jelölhet ki annak biztosítása érdekében, hogy az adós jövedelmének nem a tartozások törlesztésére szánt részét a rendeltetésének megfelelő célra használják fel.

Ezek a személyek a munkájuk végzése során intézkedéseket hozhatnak annak elkerülése céljából, hogy a bevétel ezen részét a rendeltetésétől eltérő célra fordítsák, illetve annak érdekében, hogy az adóssal egy háztartásban élő személyek ne szenvedjenek sérelmet.

■ Last update: 15/05/2026

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.